

Sygn. akt I A Cz 397/16

POSTANOWIENIE

Dnia 19 kwietnia 2016 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący	:	SSA Małgorzata Dołęgowska
Sędziowie	:	SA Bogusław Suter SO del. Grażyna Wołosowicz (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 19 kwietnia 2016 r.

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) **we W.**

przeciwko **M. P.**

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda

na zarządzenie Przewodniczącego Wydziału Sądu Okręgowego w Białymstoku

z dnia 10 lutego 2016 r., sygn. akt VII GNc 44/16

p o s t a n a w i a :

uchylić zaskarżone zarządzenie.

(...)

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z 10 lutego 2016 r. sędzia Sądu Okręgowego w Białymstoku zwrócił pozew.

Wskazał, że został on nienależycie opłacony (uiszczono kwotę 1 000 złotych tytułem opłaty stałej zamiast kwoty 4 735 złotych).

Jako podstawę prawną rozstrzygnięcia wskazał art.130² § 1 k.p.c.

Zażalenie na postanowienie złożył powód (...)we W. skarżąc je w całości. Zaskarżonemu zarządzeniu zarzucał:

1) **naruszenie przepisu art. 13 ust. 1a ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz. U. z 2014 r. poz. 1025, ze zm.) – poprzez jego niezastosowanie w**

okolicznościach niniejszej sprawy i uznanie , iż strona powodowa winna uiścić opłatę sądową od pozwu w wysokości wyższej niż 1 000 złotych.

Wskazując na powyższe, wnosił o:

- 1. uchylenie zarządzenia o zwrocie pozwu,***
- 2. zasadzenie na rzecz strony powodowej od strony pozwanej zwrotu kosztów wywołanych wniesieniem zażalenia, w tym kosztów zastępstwa prawnego według norm przepisanych.***

SĄD APELACYJNY ZWAŻYŁ, CO NASTĘPUJE:

Zażalenie powoda zasługiwało na uwzględnienie.

Hipoteza normy prawnej wskazanej w art. 13 ust. 1a u.k.s.c. nie wymaga, by roszczenie objęte pozwem bezpośrednio dotyczyło czynności bankowych, a więc np. emitowania bankowych papierów wartościowych, udzielania pożyczek pieniężnych itp. Gdyby przyjąć takie założenie, to istotnie jedynie banki, które co do zasady mają monopol na dokonywanie działań enumeratywnie wymienionych w katalogu z art. 5 ust. 1 i 2 PB, mogłyby korzystać z dobrodziejstwa niższej stosunkowej opłaty sądowej. Sąd zważył jednak, że zakres roszczeń objętych działaniem interpretowanej normy został oznaczony szerzej, bowiem ustawodawca odniósł się do wierzytelności „wynikających” z czynności bankowych, a nie bezpośrednio ich dotyczących. Zgodnie z powszechnym rozumieniem zastosowanego zwrotu chodzi zatem o roszczenia powstałe w następstwie czynności prawnych opisanych w art. 5 ust. 1 i 2 PB. Ograniczenie zastosowania art. 13 ust. 1a u.k.s.c nie ma więc charakteru podmiotowego lecz przedmiotowy. Obowiązany do uiszczenia niższej opłaty sądowej może być zatem nie tylko bank, lecz także inny podmiot uprawniony ze stosunku zobowiązaniowego, który powstał na skutek dokonania czynności bankowej.

Jak zasadnie podniósł skarżący, nie tylko wykładnia literalna, ale i funkcjonalna w niniejszej sprawie została przez Sąd Okręgowy nieprawidłowo przeprowadzona. Powód prawidłowo przy tym argumentował, że celem nowelizacji mogło być ograniczenie kosztów postępowania, jakie końcowo musieli by ponieść dłużnicy przegrywający sprawę prowadzoną w oparciu o roszczenie wynikające z czynności bankowej. To oni a nie banki mogli być zatem rzeczywistymi beneficjentami zmiany prawa. Na taką interpretację wskazuje też treść uzasadnienia Senatu odnoszącego się do propozycji modyfikacji projektu omawianego przepisu. Zgodnie z nią na obniżeniu opłaty sądowej skorzystają te wszystkie podmioty, z którymi bank dokonał czynności bankowej (vide: uchwała Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 1 października 2015 r. w sprawie ustawy o zmianie ustawy – Prawo bankowe oraz niektórych innych ustaw, Druk nr 3967, (...)). Na zaprezentowaną przez Sąd Apelacyjny wykładnię literalną art. 13 ust. 1a u.k.s.c. wskazuje też dyrektywa racjonalnego ustawodawcy, który bez podstawy aksjologicznej nie tworzy normy prawnej mającej niewielkie praktyczne zastosowanie. Trudno byłoby bowiem znaleźć w systemie prawnym przykłady roszczeń wywodzonych ze zinterpretowanego przez Sąd Okręgowy przepisu. Obejmowałyby on wyłącznie wierzytelności dotyczące czynności bankowych w ścisłym ich rozumieniu. Skoro tak, to dotyczyłyby roszczeń wywodzonych jedynie z prawa do podjęcia zachowań wymienionych w art. 5 ust. 1 i ust. 2 PB (np. z uprawnienia do udzielenia kredytu), a nie wynikających ze skutków podjętych już czynności bankowych (np. z treści zawartej umowy kredytu). W praktyce hipoteza omawianej normy ograniczałyby się do roszczenia o stwierdzenie, że druga strona czynności bankowej ma obowiązek złożenia oświadczenia woli, które czyniłoby te czynności prawnie skutecznymi (np. w zakresie zastępczego oświadczenia woli w przedmiocie zawarcia umowy kredytu; art. 64 k.c.). Tymczasem wykładnia funkcjonalna nie daje podstaw do tak znacznego zawężenia zastosowania omawianego przepisu.

Wprawdzie umowę kredytu może zawrzeć tylko bank, lecz wynikające z niej wierzytelność podlegają obrotowi zgodnie z treścią art. 5 ust. 2 pkt 5 PB. Dochodzone na jej podstawie roszczenia, które zgodnie ze stanowiskiem pozwu zostały przeniesione na powoda, w dalszym ciągu wynikały z czynności bankowej, choć przysługiwały innemu niż bank podmiotowi (art. 509 k.c.).

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny uchylił skarżone postanowienie orzekając jak w sentencji w oparciu o art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c.

(...)